

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 197.

V Ljubljani, v četrtek 29. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Konkurenčne obravnave in potres.

Iz kamniškega okraja se nam poroča, da hoče glavarstvo, naj ljudje v nekaterih farah po konkurenci popravijo po potresu poškodovane cerkve. Tako hočejo n. pr. v Ihanu naložiti dvanajstodstotno doklado faranom, da si popravijo razpokano cerkev. Ze samo na sebi je skorej nemogoče kmetom, ki so sami po potresu prizadeti, skladati precejšno svoto in že iz tega stališča ne kaže konkurenčnim potom obravnavati v sedanjih razmerah. Tem bolj pa zato, ker govorita dva najmerodajnejši činitelja proti nji.

Presvitli cesar je o priliki svojega obiska odgovoril tudi č. g. kan. dr. Elberta. Ta gospod je omenjal Nj. Veličanstvu, da se po potresu poškodovane cerkve in župnišča ne bodo mogla popravljati konkurenčnim potom. Presv. cesar je sam to potrdil, blagohotno pomneč, da ljudje v taci razmerah pač ne morejo plačevati konkurenčnih doneskov.

Drugi činitelj, ki jasno govori proti konkurenci je zakon, ki ga je sklenil državni zbor o tem, kako naj se deli državna podpora vsled letošnjega potresa. § 4. dotičnega zakona slove:

„V svrhu poprav cerkvá, župnišč in šolskih poslopij, katere je potres razdejal ali poškodoval, se zamore potrebnim oškodovancem (posebno farnim in šolskim občinam, tistim, katerih se tiče konkurenca za cerkve*), podeliti nevratljiva podpora, in sicer v okrožju mestne občine ljubljanske, izvzemši mestne ljudske šole (§ 5.) v skupnem znesku do 100.000 gld., v ostalih delih dežele pa v skupnem znesku do 340.000 gld. po razmerju potrebe.“

*) Kircheneonkurrenzfactoren.

Iz te določbe je očitno, da je podpora namenjena za cerkve sploh, posebno pa za farne in da se še posebej omenjajo tisti, katerih se tiče konkurenca za cerkve n. pr. patroni i. t. d. Tem jasneje se pa razvidi namen zakonodavstva iz utemeljitve omenjenega zakona, ki mej drugim pravi tudi to le:

„Ne samo glede na zasebna poslopja, ampak tudi glede na cerkve, župnišča in ljudska šolska poslopja, ki so vsled potresa potrebna poprave, je treba pomagati tako, da se tistim, ki so po zakonu obvezani skladati, da se popravijo taka poslopja, v kolikor so potrebni vsled potresa, olajša omenjeno breme, ali se pa, v kolikor je to potrebno, plačajo doneski za obvezance. Vzlasti velja to, ko se gre za tiste troške, ki jih morajo, potem, ko so se drugi zanje obvezani faktorji pozvali, plačati udje farnih in šolskih občin, oziroma davkoplačevalcev. Dasi se je treba najprej ozirati na te slučaje in se vzlasti namerava olajšati troške za popravo imenovanih poslopij tistim posestnikom poslopij, ki so bili po potresu poškodovani in so vsled tega potrebni pomoči, vendar ni izključeno, da se iz omenjenega pomožnega denarja vrne popolnoma tista svota, ki bi jo moral plačati patron cerkve ali župniškega poslopja ali posestnik župnije za popravo cerkva in župnijskih poslopij vsled potresa, če je patron cerkve ali župnijskega poslopja ali posestnik župnije postal potreben vsled potresa.“

„Südmark“-e nova podružnica.

Od Drave, dne 27. avgusta.

Vesel vam naznanjam, da še dihamo pohlevni Slovenci ob dravskih bregovih, da nas nevihta, ki se je zbirala minulo nedeljo 25. avgusta nad našimi

glavami, še ni pokončala! Pa hudo je bilo, hudo. Bliskalo in grmelo je, da je bilo joj, udarilo pa, hvala Bogu, prehudo še ni! Vedite namreč, gospodine varuh slavnostnega vredniškega koša, da so se na Muti zbrale zastopnice lepšega spola, da si osnujejo novo žensko in dekliško podružnico „Südmark“-e in kot bojovite nemške Amazonce pozovejo nas Slovence „na korajžo“. Na stran hočejo dati šivanko, pustiti kuhinjo in otroško sobo in oborožene s kuhalnicami podati se v boj zoper „bindišarje“.

In ta boj nam je od nedelje napovedan — brez pardona! — Imele so bojovite Germanke shod, o katerem sem poizvedel to-le:

Zbralo se jih je kaka dva do tri tucate. Prvo besedo je imela gospa Erber. Ker je omožena, je navajena na tiste znane „pridige“, v nedeljo pa je zgovorno dokazala, da jej brzi jeziček teče gladko tudi na govorniškem odru. Rotila je svoje prijateljice in jih priduševala, naj se vendar potegnejo za „Südmark“ in za blaženo nemštvo itd. itd., govoreč v brzem toku, kakor mlin ob veliki vodi. Njej je pomagala druga Evina hči, pristna Germanka — Počivavčik (!!). Ponosna Germanija, veselo poskoči nad takimi pristno tvojimi hčerami!! Kot posebno zanimivost o „Počivavčik“ naj povem še, da je dal nje „slabša polovica“ in zakoniti mož vrata na skedenj namalati z nemškimi bojami! Kakor se pravi, bode isto čast v kratkem skazal tudi svi-njaku.

Nalovile so v društvo vse, kar so mogle: oženjene in neoženjene, stare in mlade, zale in, celó triletno (!) hčerko Erberjevo so vpisale v društvo, a omeniti moram, da to gotovo najmlajšo

LISTEK.

Popotovanje Miška Zmetenka in Lenarta Barigeljca.

Črtica iz dijaškega življenja; spisal Janko Barle.

IV.

Pot po Savski dolini, posebno še od Krškega do Zidanega Mosta je dokaj zanimiva. Sava napravila si je v teku stoletij sicer ozko, ali veličanstveno cesto med onimi vrhovi, kateri se vzdigujejo ob obeh straneh njenih bregov. Štajerska stran je bolj prijazna, Kranjska je bolj gojzdnata. Bele cerkvice povsod v obližju, kakor doli v dolini, tako tudi gori na hribih, vrsté se s prijaznimi gradišči, kateri se belé izmed košatega drevja.

— „Ali ga vidiš?“ — vsklikne bolj potihoma Miško svojemu prijatelju, ko korakata ob železniškem nasipu tam pri Vidmu.

— „Koga?“ —

— „Mladega vrabiča. Le tiho, ta je moj“ — pravi Miško in vrže svoj klobuk, da vlovi ubogo revše, katero je skakljalo tam po kamenju. Vendar ni šlo tako lahko, kakor si je Miško mislil. Vrabče, če tudi še majhno, ljubilo je že svojo svobodo in odprhnilo dalje. Miško pa zopet s klobukom za njim. Precej časa traja ta manever, klobuk je bil ves prašan, ali vstrajnost Miškova je vendar le zmagala in bil je naposled srečen gospodar mladega vrabca, ka-eremu je neusmiljeno zavil vrat.

— „Tega si kasneje spečeva. Kdo mu je pa rekel hoditi po svetu, ko ne zna še letati?“ — in ga spravi v svoj precej globoki žep.

V Rajhenburgu pozdravi ju starodavni grad očetov trapistov, kateri se je mogočno postavil prav gori nad cesto, kot skrben čuvar. Sicer sta mlada popotnika čula o dobrem siru, katerega delajo očetje trapisti, vendar sedaj nista mnogo mislila o njem, ker sta imela pečenko v žepu. Dolina se je tja proti Blanci precej razširila in tam ob Savi, kjer so ju vabile v svojo senco zelenkaste vrbe in pepelkaste trepetljike in topole, hotela sta si malo odpočiti. Lenart hotel je nekoliko zadremati, a Miško, katerega je vrabec v žepu že zelo težil, hotel je pripraviti pečenko. Šel je k Savi, oskubil vrabca, otrebil in opral, potem pa napravil mali raženj, zakuril ogenj in prirejal slastno jed.

— „Nu, kaj je z vrabcem, si ga že gotovo pojedel“ — popraša Lenart, ko se je čez precej časa zbudil.

— „Naj ga pes odnese, škoda je bilo klobuka. Kdo bi mislil, da se bode tako osmodil. Ves črn je bil, dasi sem jako pazil. Kdo bi ga jedel — zagnal sem ga proč.“

— Ha, ha, ha!“ — smeje se Lenart. — „Vidim, da nisi za kuharja. Zakaj si ga pa dejal gori nad ogenj, da se osmodi. Lepo se strani bi ga nataknil, pa lepo počasi obračal, da bi se mogla mast doli cediti, in jaz kriv, če ne bi bil rumen kot turšičin žganec.“

— „Pojdi, pojdi šleva, zakaj ga nisi ti vzel v svoje roke?“

— „Moral sem ti privoščiti, saj je bil tvoj“ — smeje se zopet Lenart. Malo je manjkalo, da se nista še skregala, preje nego sta se odpotila proti Sevnici, kamor sta prispela, ko je stalo solnce še dobro visoko.

V Sevnici je imel Lenart teto, seveda, da je ni obiskal. Ne bi mu morda škodilo, ker bi se tamkaj dobil marsikater masten zalogajček, a tudi bi ga teta gotovo napodila, da opusti potovanje in se vrne domov, spričevalo ga je zadrževalo, da je ni obiskal. Tavalta sta popotnika po lepem Štajerskem trgu, kateri se je tako prijazno namestil pod ponosnim gradom, kateri je razširil svoje bele, prostrane zidove, kot čuvaj nad trgov. Ponosen grad brez vsake šale, le škoda, da je hotel njega lastnik in njegovi somišljeniki preleviti poštene slovenske Sevničane v trde Nemce. Pa se ne bode dalo, Sevnica naj ostane, kakor tudi ime pokazuje, narodni slovenski tržišč.

Okolica Sevnice je prijazna, kakor sta se osvedočila naša popotnika. Le po solnčnem zahodu, ko se sence goste, je človeku nekako čudno tam na Savskem bregu. Sava mogočno šumi, vrhovi gojzdnatih kranjskih hribov, kateri se vzdigujejo na njenem drugem bregu, se vedno bolj črné, jata vran se glasi tam nad gojzdom s svojimi hripavimi glasovi, ponosni grad se v domišljiji človeški vedno bolj širi, srce nekako čudno utriplje, tako da je človeku skoraj težko samemu biti. Nu, naša prijatelja tega nista

„Südmarkijanko“ varuje francoska pestunja! Zivela doslednost in značajnost mutskih Tevtonk!

Posledice te komedije bodo se izvestno kmalu pojavile in kazale v zasoljenih juhah itd. Tudi kuhalnice bodo bržkone kmalu dražje, ko jih bodo bojevite Germanke spretno sukale ne le okrog posada, marveč i na političnem bojišču. Slovenci pa le kmalu napravimo svoj testament. Z Nemci se nam je še bilo vojskovati z upanjem na zmago, ali tudi z „Nemkami“? — Kdo vé?!

Črne bukve kmečkega stanu.

12. Nemčija.

(Dalje.)

Ravno tako, kakor Lantsky se je izrazil letošnje leto rajni Frid. Engels*), pišoč:

»Svoji stranki, pa tudi malim kmetom se ne moremo slabše izkazati, nego če obetamo, bodi si tudi dozdevno, da se bode ohranilo parcelno lastništvo. To bi se reklo zapreti pot kmetu k njegovemu oslobojenju.« Ta mož je tudi svetoval, naj se najpreje skušajo pridobiti vzhodnjelabski kmečki delavci, kateri obdelujejo velika posestva pruskim grajščakom. Njegov spis je nekako oporoka nemškimi socijalnim demokratom in ne dvomimo, da ga bodo tudi skušali izvršiti.

Konec mu slove:**) »Na vzhodnjelabskem Pruskem je naše odločilno bojno polje in zato si bodo junkerji z vlado vred vse prizadevali, da bi nam vhod zaprli. In če se prično — ta nova silovita sredstva, da bi se omejilo razširjanje naše stranke, se bo to zgodilo pred vsem, da se varuje vzhodnje-labski proletarijat naše propagande. Nam je to vse jedno. Vender si ga osvojimo.«

Odkod zajemljejo socijalisti tako zaupnost ravno gledé na vzhodno-labske poljedelske delavce, si ogledamo kasneje.

V splošnem pregledu nemških kmečkih razmer omenjamo še dve važne stvari:

1. V mestih se prebivalstvo izvenredno množi. Veliki obrt jemlje poljedelstvu mnogo delavskih sil in v tem tudi mnogo pomena.

2. Cene zitu vedno padajo v kljub vsi carini, — zemljišča se pa dražé. Z navadnim obdelovanjem se kmet vedno slabša. Treba bo torej zboljševanja zemljišč, obdelovanja s stroji z jedno besedo: treba bo intenzivnejšega poljedelstva. Pri tem bodo zadolženi mali in srednji kmetje — propadli; gmotno trdnjši bodo sicer začetkom ostali, toda proizvajali bodo samo za trg in s tem postanejo še odvisnejši od kapitalizma. Ta izprememba, ki se pričinja izvrševati, je najboljši agitator za socijalno demokracijo mej kmečkim ljudstvom. — Kmečkemu stanu se godi vedno slabše na Nemškem. Kot na gotov plen, čakajo že nanj socijalisti.

*) Die Bauernfrage in Frankreich und Deutschland o. c. str. 303.

**) o. c. str. 306.

To smo videli že v teh podatkih, še jasneje pa izprevidimo to iz podatkov nekaterih posamnih nemških držav.

a) Prusija.

Pri zadnji stanovski štetvi z dne 5. jun. 1882 se je oglasilo na Pruskem mej 1000 stanovniki — 428 oseb, da pripadajo k poljedelskemu stanu. Mej temi je bilo samostojnih 1.050.000, hlapcev, nesamostojnih dninarjev — 1.175.000, poljedelčevih domačih, ki so obdelovali polje, 544.000, in dninarjev, ki so imeli nekoliko lastne zemlje, 540.000. Ti zadnji delajo samo 10 odstotkov svojega dela za-se; drugih 90 odstotkov prebijejo na dninah. — Dekel in sploh poljedelskih poslov ženskega spola je bilo 271.000, dninaric 511.000. Mej samostojnimi poljedelci so pravega pomena samo graščaki, »junkerji«, ki gospodujejo v sedmih pruskih pokrajinah skoraj nad vsem zemljiščem in, ker imajo svoje sladkerne tvornice in žganjarnice, tudi v obrtu.

Da imajo vsled tega vso moč tudi v političnem oziru v rokah, se umeva samo seboj. Prav za prav smemo reči, da so ravno ti graščaki natisnili v celo nemško cesarstvo pruski pečat, ki se označuje po ošabnosti in predrznosti.

Sedaj se jim slabo godi. Vedno bolj se zadolžujejo in država jih ne more dovolj podpirati, da ne bi propadali.

Zemljski dolgovi na Pruskem se razvidijo iz naslednjih števil, ki jih je izdal državni pruski statistični urad za 1893/94. — Hipotek se je v mestnih okrajih

	vpisalo	izbrisalo	več vpisalo	izbrisalo vsled prisilne prodaje
1886/7	1004·81	570·52	434·29	—
1887/8	1128·05	561·27	566·78	—
1888/9	1348·40	624·41	723·99	—
1889/90	1484·59	670·01	814·58	39·09
1890/1	1380·36	670·59	709·77	65·66
1891/2	1445·26	685·87	759·39	79·24
1892/3	1386·57	736·09	750·48	114·37
1893/4	1456·55	771·38	685·17	138·64

v kmečkih okrajih

	vpisalo	izbrisalo	več vpisalo	izbrisalo vsled prisilne prodaje
1886/7	624·16	491·00	133·16	—
1887/8	567·62	479·59	88·03	—
1888/9	583·12	462·10	121·02	—
1889/90	651·93	472·80	179·13	36·08
1890/1	621·64	465·27	156·37	34·80
1891/2	644·81	435·16	206·65	42·75
1892/3	670·11	461·43	208·68	53·65
1893/4	688·23	459·43	228·29	50·17

Ves zemljski dolg se šteje na 9 do 10 milijard mark. Zadnja leta se je zmanjšala obrestna mera. Če se samo pol odstotka zniža, pomenja že to 50 milijonov mark na leto. V osmih

letih se je sicer dolg pomnožil za mnogo več nego za jedno milijardo mark in vendar vsled nižjih obrestij dolžniki le malo več plačujejo, nego so preje.

Zeló se tudi množé kreditni zavodi. Od leta 1886 se izposoja tretjina zemljskega dolga pri njih. Ti zavodi so bolji, nego zasebni dolžniki, ker posojajo pod ugodnejšimi pogoji gledé na obresti in vračevanje. — Toda jedno dejstvo ostaja neizpremenjeno: zemljski dolgovi na Pruskem vedno rastó. Od 1. aprila 1886 kažeta skoraj samo poznanjski in marijaverski (Marienwerder) okraj zmanjševanje dolgov. Temu je pa vzrok jedino le ponemčevalno delo mej Poljaki. Bogati Nemci kupujejo poljska posestva in pri tem izbrisujejo zemljske dolgove.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. avgusta.

Volilno gibanje na Češkem. Mladočehi pri letošnjih volitvah ne bodo tako lahko zmagovali, kakor pred 6 leti, ko so njihovi kandidati lahko rekli: „Veni, vidi, vici“. Posluževati se morajo vsakovrstnih sredstev, da si vsaj navidezno zagotovijo zmago. Tako smolo so imeli pretečeno nedeljo na ljudskem shodu v Behinu, kjer se je hotel predstaviti mladočeški kandidat Bocek. Akoravno je bil shod javen in bi se bil moral voliti predsednik, je društveni načelnik v kljub temu obdržal predsedstvo, ter tako zabranil, da ni mogel govoriti mladočeški kandidat. Vsled tega je nastal živahen prepir med Mladočehi in gospodarsko stranko, tako, da se je shod moral zaključiti. Drugi dan pa so priobčili „Narodni Listy“ jako zanimivo poročilo o mladočeški zmagi. S takimi zmagami se lahko ponašajo, toda če jim kaj koristijo je vprašanje.

Sveti oče Leon XIII. in laški narodni praznik. Rimska „Unita“ poroča: Sveti oče je na prošnjo neke imenitne osebe, katera se mu je hotela pokloniti in udanost izraziti, odgovoril, da dne 20. septembra ne bo nobenega vsprejel.

Katoliški shod v Monakovem. Včeraj in predvčerajšnjem je bilo več javnih in ožjih zborovanj. Sprejetih je bilo več predlogov dnevnega reda. Pri drugem javnem zborovanju je govoril k prvi točki Bachem o nazorih socijalizma ter temeljito zavračal nauk, ki ga uči socijalna demokracija, da je namreč najprej treba preosnovati državo in po njej še le idealnega človeka. Učitelj Würle je zahteval v svojem govoru verskih šol, cerkvenega nadzorstva v šoli in jednostavnega pouka. Skoro jednako je govoril gimnazijski profesor Orterer, ki je poudarjal, da mora dobiti krščanstvo zopet svojo veljavo v šoli in vednosti. Baron Hertling je v daljšem govoru razpravljajl nadaljno točko dnevnega reda: „Rim in papež v letu 1895“. Govornik je v krepkih besedah pojasnjeval sramotno počenjanje

toliko čutila, ker so jima druge skrbi težile mlada srca. Spomnila sta se, kako sta sinoči dobro večerjala pri prijatelju Petru, a tudi ugodno ležišče bilo je ondukaj na svežem senu. Danes ni bilo niti večerje, niti postelje. Drugega ni bilo, kot prenočiti pod milim nebom. Dokler je bilo še kaj ljudi, sedela sta na klopi v malem drevoredu v sredi Sevniskega trga, kakor da Bog ve kako uživata lepoto poletnega večera. Kasneje vlečeta se v drevoredu v travo, ali če je tudi:

„Nocoj res ena fletna noč,
Ker mesec sije celo noč,
Ker mesec sije celo noč“ —

zaspanec le ne pride, če so bili tudi utrujeni udje. Nekaj je bila temu kriva rosna trava, nekaj ojstri, hladni zrak, kateri v Savski dolini posebno brije in tenke hlačice, nekaj pa tudi starodavni nočni čuvaj, ki ju je vsaki čas motil, ponavlja v vzvišenem glasu, kateri je človeku kar čez ušesa rezal:

„Meine Herren und Damen,
Lasst euch sagen,
Der Hammer hat i. t. d.“

Bilo, kakor mu drago, v drevoredu se ni moglo ostiti, trebalo je poiskati drugega prenočišča. Po kratkem posvetovanju spomnita se prijatelja vabljivega kozolca, kateri je stal tam na samem blizu šole slavnega nemškega „Schulvereina“, kakor sta opazila še po dnevu, ko sta pregledovala okolico. Tamkaj bilo bi že ugodnejše, ali kdo bi ga zdaj ponoči našel. Vendar trebalo ga je poiskati. Hen-

cajte, to je bilo neugodnosti, dokler sta prišla naša popotnika v kasni nočni uri do svojega novega prenočišča. Najpopreje sta imela srečo srečati dva orožnika z nabasanimi pihalniki, katera sta se vračevala s svojega nočnega sprehoda. Tu se je bilo jima moško držati, da sta ju stroga moža pustila v miru in ju nista poprašala od kod in kam. Čez nekaj časa evo zopet krdela veselih fantov, kateri so bili precej široke volje, pa bi lahko kateri od njih poprašal: „Ali zabavljaš?“ Vendar tudi teh nočnih sprehodnikov sta se srečno izognila in se že precej približala svojemu cilju. Ali kozolec bil je vsredi polja, rasla je tudi turšica in krompir, v katerem je bil posajen grah kolenc. Ker se je že mesec skril, bilo je precej nerodno stopati po polju. Zdaj se je prelomila krhka turšica, zdaj kol, okolo katerega se je grah ovijal, Miško se je celo jedenkrat izpodtaknil in poljubil, kakor je bil dolg in širok, štajersko mater zemljo.

Ropota bilo je dosti, prava sreča, da so bile hiše bolj na samem, ker bi se drugače lahko pripetilo, da bi spravili naša popotnika pod ključ, misleč, da sta poljska tatova. Ura v vaškem zvoniku bila je res že „trudne, pozne ure“, ko sta naposled srečno prispela pod kozolec, kjer se je za silo našel kupček sena, rahla in prijetna postelja za trudna popotnika. Kmalo sta gledala oba pod kožo.

Kaj, ker so poletne noči tako kratke. Kmalo je rudela mlada zarija izza hribov in zaželela našima popotnikoma: veselo dobro jutro. O lepem vspehu

šole nemškega šulverajna se naša popotnika nista hotela osvedočiti, ker jima je bilo šole že odveč, drugih posebnih zanimivostij v Sevnici tudi nista več imela, zato sta jo popihala dalje proti Zidanemu Mostu. Lačna želodec vzbujala sta malo zanimanja za lepo naravo, zato jima je bilo potovanje precej dolgočasno. Hitro mine poezija, če se v želodecu megle vlečejo in če je v žepu suša. Kakove na pol zrele slive in drugo sadje bilo je jedina hrana. Za pijačo je narava v onih krajih bolj poskrbela, ker na mnogih krajih v oni okolici curlja bister studenec ob cesti. Nekolikokrat oprala sta si celo svoje grešno, prašno in potno telo v topli Savi. Pozdravila sta starodavno Loko, kakor po svoji legi tako mikavne kranjske Rateče in v njih ozadju ponosni visoki Kum, dokler nista prišla vsa trudna in lačna v znameniti Zidani Most. To veliko železniško stajališče obudilo je v njima precej zanimanja, ker jima je bila železnica do sedaj samo po besedi in podobi znana. Zato sta tudi tako skrbno štela vozove pri vsakem vlaku, katerega sta srečavala gori od Krškega. Vender tudi proza pokazala se je tukaj v svoji goli, resnični obleki in naša junaka kupila sta si za zadnje tri novčiče, katere sta premogla — kruha. Res je dobro teknil, žal, da ga je le bilo mnogo, mnogo — premalo. Zdaj sta bila brez vsega, kot ptica v zraku in cvetka na polju.

Kaj bo pa zdaj? — — —

(Dalje sledi.)

Italijanov in neštivilne krivice, katere provzročujejo sv. očetu ter konečno naukuševal navzoče, naj mirnim, toda resnim potom zahtevajo, da se zopet vrne sv. očetu to, kar se mu je po krivici vzelo. Živahna odobravanja in slava-klici na sv. očeta so spremljali naukušeni govor barona Hertlinga. — Posebno sijajno se je pa vršilo javno zborovanje zastopnikov katoliških delavskih društev. Navzočih je bilo nad 3000 oseb, mej njimi knez Löwenstein, grof Preysing, pravni svetnik Müller in poslanca Hitze in Schädler. Vsi govorniki so poudarjali važnost boja katoliških delavcev s socialno demokracijo. Poslanec Schädler je zaključil svoj krasni govor z lepim, znanim geslom: „Katoličani vseh dežel, združite se!“ Koncem zborovanja je še nastopil ključavničar Schirmer ter govoril o velikih nalogah katoliškega delavca. Poudarjal je potrebo združenja vseh katoliških delavcev in dobrih delavskih časnikov. Državni poslanec Gröber je naukuševal zborovalce za krščansko podlago vsake države ter grajal sedanje brezbožne naprave. Stolni kapitulat Doll je ostro grajal sedanja moderna vseučilišča, ki zametujejo vsako avtoriteto, ker delajo brez Boga. Z besedami: „Brez Boga ni avtoritete“ je sklenil svoj govor, katerega so navzoči naukušeno odobraval. Konečno je nastopil državni poslanec Schädler ter govoril o tesni zvezi med cerkvijo in delavnim ljudstvom. Potem je prebral Müller brzojavko kardinala Rampolle, s katerim se podeljuje zborovalcem apostolski blagoslov.

Darilo ruskega cara. Včeraj je brzojav poročal, da je dospel v barsko pristanišče parnik „Rostow“ z raznovrstnimi vojnimi potrebščinami, katere je podaril ruski car črnogorskemu knezu. Na parniku je 30.000 pušk, 15 milijonov patronov, mnogo topov, dinamita in drugih vojnih potrebščin. Ker boče Rusija še-le prihodnje leto uvedla nove repetirke, M. 1891, ne smemo misliti, da je car poslal nove puške, ampak verjetneje je, da je nekoliko izpraznil veliko zalogo starih pušk, katerih ne misli Rusija več rabiti. Ta čin ruskega cara je vsakako zelo važnega političnega pomena. Črna gora je sicer že sedaj zadostno preskrbljena z vsakovrstnim orožjem, za kar se ima zahvaliti velikodušnosti avstrijske in ruske vlade, kateri ste jo ob vsaki priliki zakladali s puškami in topovi. V zalogi ima namreč 34.000 pušk raznih vrst in 67 topov. Razvidno je tedaj, da ni nikake nujne potrebe, pomnožiti orožja Črnogorcem, ki že itak do glave tiče v orožju. Car je pokazal s svojim darom iskreno željo, da bi bila Črna gora pripravljena za vsak slučaj in bi ne zaostajala za Rusijo, ki dobi prihodnje leto boljše puške.

Angleška in Zjedinjene severnoameriške države bodo v kratkem prisiljene, gledé Kitajske storiti bolj odločne korake. Najbolj je vznemirilo merodajne kroge, ker je podkralj Liu imenovan preiskovalnim komisarjem. Kakor se poroča iz Londona, sklenila je angleška vlada zasesti vsa kitajska pristanišča s svojim brodovjem ter odposlati, ako bode potreba, tudi precejšnje število vojakov. Potem boče z Zjedinenimi državami vred zahtevala varstva svojim in ameriškim podložnikom. Kakor se vidi, se sicer veliko obljubuje, toda ničesar ne stori.

Gledé države Kongo je bila te dni v belgijski poslanski zbornici huda debata. Poslanca Colfs in Laurent sta oistro napadala vlado glede zadnjih dogodkov v Kongo državi, posebno pa radi bojov z Mahdisti in zaradi umora Angleža Stokesa. Minister Burlet je izjavil, da Belgija še ni pripoznala države Kongo, toraj tudi nima tu nobenih vrhovnih pravic. Posl. Colfs je nadalje zahteval, da se skliče enketa, vendar pa je po daljši debati odstopil od predloga. Senat je na to z 38 proti 12 glasovom izrekel vladi zaupanje glede njenega postopanja nasproti Kongo.

Socijalne stvari.

Predarlska — nam v izgled.

Zboljšanje socijalnega položaja se ne sme pričakovati samo od postavodajalne oblasti, ampak tudi od vspešnega delovanja vsacega posamnika, posamnih občin in dežel. V tem nas najbolj potrjuje mala predarlska deželica. Ta je bila že od nekdaj vedno pripravljena pomagati kmetskemu, obrtnemu in de-

lavskemu stanu; pripravljena sama delovati v prospeh propadajočih stanov ter ne nakladati vse na državna bremena, v prepričanju, da se tem potom veliko več in preje doseže, kakor pa potom državnih zakonov. Oglejmo si torej Predarlsko kot vzgled socijalne preosnove.

V prvi vrsti ima Predarlsko izvrstno urejene in vsem zahtevam ustrezajoče dobrotelne zavode za oslabele, pohabljenе in bolnike. Največji zavod je v Valduni pod spretnim vodstvom duh. svetnika Ammanna in mnogih dobrotnikov. Temu zavodu sledi blaznica in gluhonemnica, in dalje sirotišnica, katero vodi župnik Jehli z najboljšim vspehom. Vse zavode pa je ustanovila dežela, oziroma občine same z dobrotelnimi doneski mnogih dobrotnikov in pravih prijateljev nižjih stanov.

Nov ubožni zakon z leta 1883 je času primerno preosnovan. Duhovniki so se zopet poklicali v ubožni svet, ker so merodajni faktorji jasno izpredvidili, da ravno duhovnik najbolje pozna žalostno stanje svojih faranov. Cerkev je dobila na podlagi tega zakona zopet ono veljavo, katero je imela za časa apostolov. Ustanovile so se nadalje mnoge ubožne hiše, katere so se izključno izročile vodstvu usmiljenih sestrá. Te oskrbljujejo svoj posel tako vestno in natančno, da še celo zagrizenim liberalcem ne pride na misel, da bi v tej zadevi kaj skušali spreminjati.

Kaj naj še le rečemo o velikem številu Vincencijevih in Elizabetinih družb, katerih vrli člani se ne sramujejo v najrevnejšo kočjo in so vneti za dušni in telesni blagor sebi izročeni revežev. Posebno važnega pomena za odgojo otrok pa je ustanovitev učiteljskega, v katerem se odgajajo krščanski učitelji. Dobro je znano predarlskim deželanom, kolikega pomena je dobra, krščanska odgoja, zato požrtvovalno podpirajo ta zavod z vsakovrstnimi darili in ustanovami.

Nič manj koristna so preskrbovališča za rokodelske pomočnike, katerih vspešno delovanje je v obče znano. Deželni zbor je nadalje ukrenil, da se prepreči beračenje takozvanih potovalnih godcev. Vsi taki reveži se vsprejmo v ubožnice, koder so sami preskrbljeni duševno in telesno, prebivalci pa oproščeni vednega nadlegovanja.

Koliko pa je storila majhna deželica v prospeh kmetijstva! Ustanovila je razne kmetske družbe, živinske zavarovalnice, zavarovalnice zoper ogenj in druge nezgode, Raifeisenove posojilnice, katerih je že 33 v deželi, deželno hipotečno banko in mnogo enakih prekornih zavodov in naprav. Vse to pa je izvršila deželica, ki šteje le 116.000 prebivalcev, na lastne stroške brez državnih sredstev. To nam zadostno dokazuje, koliko se lahko doseže s požrtvovalnostjo in resno voljo vsacega posamnika v prospeh propadajočih stanov.

Posnemajmo Predarlice tudi mi!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. avgusta.

(Pri današnji porotni obravnavi) so bili obtožbe oproščeni gg. A. Kalan, Jos. Gostinčar in Fr. Ziller, katere je tožil socijalni demokrat Grablovic zavoljo razžaljenja časti. Zatožence je zagovarjal dr. Ivan Sušteršič, tožitelja pa je zastopal dr. Hudnik. Porotniki so z 8 proti 4 glasovom proglasili zatožence nekrivim. Na to jih je sodišče oprostilo. Obravnava je trajala od 9.—1/3 ure. Predmet obtožbi je bilo „poslano“, ki je je tajnik slovenskega katol. del. društva gospod Josip Gostinčar objavil v „Glasniku“ in „Slovincu“. — V tem „Poslanem“ je popravljaj nekatere laži, ki jih je po njemu došli poročili trosil socijalno-demokratski zaupnik Grablovic o njem in o slovenskem katoliškem delavskem društvu. Pravična stvar je zmagala in zato z veseljem beležimo ta dogodek.

(Presvetli cesar) je milostno vsprejel sklep dež. zbora kranjskega z dne 31. julija t. l. v katerem se izraža zahvala in vdanost do dobrotljivega vladarja.

(Iz Metlike), 28. avg. „Slovenski Narod“ ima v svoji 195. številki poročilo o črnomeljskem liberalnem shodu. To poročilo omenja tudi goste iz Metlike. Ker je bila vdeležba pri tem shodu „ogromna“,

bi utegnil kdo misliti, da so Metličani kar v trumah romali v Črnomelj gledat Tavčarja in Hribarja. A temu ni bilo tako. Kolikor je nam znano, se je iz Metlike shoda vdeležilo le osem „gospodov“ in menda ena „gospa“, pa nihče izmed kmetov, dasi so vsi župani dobili povabilo, v katerem se rišegrozna potreba liberalnega shoda na Belokranjskem. Najbolj všeč nam je sklep omenjenega poročila: „Čast in slava Črnomlju in Metliki, koji mesti sta pri ti priliki zopet in zopet odkrili narodno svoje lice.“ Kakor da bi bil dopisnik inspiriran! V Črnomlju so torej Metličani „odkrili“ svoje „narodno“ lice, katero so doslej nosili pokrito z nemčursko krinko. Če bo treba dokazov, jih imam na razpolago. — Veridicus.

(Potrjen zakon.) Presvetli cesar je potrdil načrt zakona deželnega zbora kranjskega gledé napejlave vode v Ambrus, Visejc, Ratje in Žužemperk.

(Z Boh. Bele.) 28. avgusta. Ogenj je vpepelil danes zjutraj na Kupljeniku hišo Jagrovo. Zažgal je petletni domači otrok. Škode je blizu 1000 glđ. Zavarovan je bil pri „Aziendi“ za 400 glđ. Velika sreča je bila, da ni bilo nobenega vetra. Zeló hlabro so se obnašali gasilci gasilnega društva blejskega pod načelnštvom g. Hudovernika. Hvala jim!

(C. kr. ministerstvo za poljedelstvo) je dovolilo c. kr. gozd. pristavu, g. V. Puticku, da še nadalje preiskuje podzemeljske odvođe po ložki, cerkniški in planinski dolini.

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 27. t. m. je bil Ant. Kobi iz Kamnika, okr. Vrhnika, obsojen na pet let težke ječe, ker je Jos. Pršina s kolom tako po glavi vdaril, da je takoj umrl. — Janez Jazbec iz Sebenj, okr. Tržič, je bil po § 334 za tožbe težke telesne poškodbe oproščen.

(Na vročinski bolezni) je v črnomeljskem okraju zbolelo 19 oseb, od katerih jih je 11 že ozdravelo. — Bolezen ni nevarna.

(Luna boče mrknula) 4. sept. Popolni mrak se boče videl le v zapadnem delu Evrope.

(Volilni shod) boče sklical v nedeljo 1. sept. državni in deželni poslanec Franc Robič v Vuhretu, na katerem bo poročal o svojem delovanju v držav. zboru. Pričetek zborovanja ob 5. uri.

(Vojaški župnik v Gradcu) č. g. Fran Strauss je vpokojen. Presvet. cesar mu je tem povodom podelil viteški križec Franc-Josipovega reda.

(V apnenico je padel) dne 10. t. m. 16-letni Jos. Lipošek v Dobju, kjer zidajo novo šolo. Ker še apno ni bilo izhlajeno, se je na rokah in nogah tako opek, da je 15. t. m. umrl.

(Iz Gradea) se 27. t. m. poroča, da se je v Eggenbergu ponesrečil princ Ernst Rohan. Pripravljaj se je na lov. Ko je hotel privezati lovskega psa, se mu sproži dvocevek ter mu razdrobi glavo.

(Potrjen lovski zakon.) Nj. Vel. cesar je podelil najvišje potrjenje lovskemu zakonu, katerega je sklenil deželni zbor tržaški za Trst in okolico.

(Tržaški neodrešenci iz rajha) prirede dne 2. septembra veselico v spomin 25 letnice bitke pri Sedanu.

(Sumljiva bolezen.) Zid Miha Leiner, o katerem smo poročali, da je obolel pod jako sumljivimi znamenji, ozdravil je popolnoma. Zdravniki pravijo, da se je najedel slabo pripravljenih rib. V Trstu tedaj še ni — kolere.

(Vsled velikega požara v Gorici) vlada mej ponesrečenci velika beda in pomanjkanje. Mestni magistrat je objavil oklic za pomoč.

(Potres.) Danes ob 4. uri zjutraj je bil precej močan sunek s pozemeljskim bobnjenjem.

(Gasilno društvo ljubljansko) praznuje v nedeljo dne 1. septembra t. l. na sedanjim razmeram primeren način 25letnico svojega obstanka. Ob 1/8. uri boče sv. maša v stolni cerki, zatem se izroče nove lestve v njih namene ter slednjič banket v gostilni Fr. Ferlinza (pri „Zvezdi“). — Skrajni čas bi že bil, da dobi društvo naroden odbor, ki bi odpravil nemško poveljstvo.

(Policijska kronika.) Mestna policija aretovala je od 27. do 28. t. m. 7 oseb, in sicer: 4 zaradi pijanosti in razgrajanja, 2 zaradi potepanja in 1 zaradi prestopka cestno-policijskih predpisov.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

(Popravek.) V včerajšnji prvi notici glasiti se ima najednaka vrstica od spodaj: ...bodi skrb, da država prevzame...

Društva.

(Vabilo k veselici), katero priredi „Bralno društvo“ v Seldih v nedeljo dne 1. septembra 1895 v šolskih prostorih. — Vspored: 1. *.: Nagovor. 2. Laharnar: Pozdrav, mešani zbor. 3. Ipavec: Danici, moški zbor z bariton-solo. 4. Volarič: Slovanska pesem, mešan zbor. 5. Hajdrih: Sirota, moški zbor z alt-solo. 6.) Eno uro doktor, burka z jednim dejanjem. 7. Hug. Sattner: Pogled v nedolžno oko, četverospev. 8. Hubad: Bratci vesel-vesel, mešani zbor. — Prosta zabava. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 40 kr., II. vrste 30 kr., navadni prostor 20 kr. — Cisti dohodek je namenjen za tukajšnje „Bralno društvo“. — Nadplacila se hvaležno sprejmejo. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Poročilo društva „Dijaška kuhinja v Celju“ za IX. društveno leto 1894/95.) „Dijaška kuhinja v Celju“ šteje koncem IX. društvenega šolskega leta 16 pokroviteljev, in sicer: gospod Mihael Vošnjak, državni in deželni poslanec; gospod Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju; č. g. Davorin Škerbec, vikarij v Konjicah; gospod J. Sepic, trgovec v Konjicah; g. dr. Josip Sernec, odvetnik in deželni poslanec v Celju; č. gosp. Josip Žehelj, župnik v Mozirju; č. g. Anton Dvoršak, bivši župnik v St. Vidu; gospod Peter Majdič, lastnik parnega mlina v Spodnji Hudinji; č. g. Jurij Bezenšek, župnik v Cadramu; mil. g. Franc Ogradi, opat v Celju; gospa Marija Bratanič, posestnica v Celju; slavne posojilnice: Celje, Zalec, Doštanj, Mozirje in slavni okrajni zastop v Gornjemgradu. — Vsi darovi tekom IX. društvenega leta znašajo 1172 gld. 10 kr., razdelilo se je pa tekom minolega šolskega leta 6072 kosil po 20 kr., torej se je izplačalo za hrano 1214 gld. 40 kr. Dale so se tudi izvanredne podpore revnim dijakom v gotovini 14 gld. 50 kr. Vsi troški znašajo torej 1228 gld. 90 kr. Če primerjamo dohodke po 1172 gld. 10 kr., se pokaže primanjkljaj za preteklo društveno leto po 56 gld. 80 kr., kateri se je moral pokriti iz slučajnih prebitkov poprejšnjih let. — Vsem blagim darovateljem izrekamo s tem najtoplejšo zahvalo ter se priporočamo v imenu učeče se uboge mladine za nadaljne podpore in naklonjenost. Milodari naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: „Dijaška kuhinja v Celju“. Letos bode potrebovala dijaška kuhinja temveč podpore, ker bodo dobivali večinoma tudi dijaki nove slovensko-nemške gimnazije hrano. — Slavno občinstvo dovolimo si uljudno opozoriti, da dobiva mnogo revnih dijakov tudi v tukajšnjem kapucinskem samostanu brezplačno toplo hrano; zaradi tega prosimo daritelje, katerim ni mogoče dati lahko darov v gotovini, da bi blagovolili doposlati darove tukajšnjemu kapucinskemu samostanu, bodisi poljske ali druge za kuhinjo pripravne pridelke, n. pr. krompir, fižol, grah, kašo, moko, maslo, slanino itd. — Letošnji občni zbor se bode vršil v celjski čitalnici dne 16. septembra t. l. ob dveh popoldne v sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika; 2. poročilo blagajnika; 3. volitev novega odbora; 4. eventuelno predruženje pravil; 5. razni nasveti. — V Celju, meseca avgusta 1895. — Mihael Vošnjak, predsednik. Fran Lončar, denarničar.

Telegrami.

Gastein, 28. avgusta. Poroča se, da se poda knez Bismark 17. septembra v tukajšnje toplice. — Minister baron Fejervary je včeraj odpotoval v Gradec. Marki Bacquehem je dospel danes dopoldne.

Budimpešta, 28. avgusta. Ogerski mlinarji se z nova pritožujejo nad carine prostim uvažanjem žita iz balkanskih držav, ker ostane moka na Ogerskem, kjer se mora tudi prodajati.

Sredeo, 28. avgusta. „Mir“ poroča o neki zaroti, katere namen je baje, zjediniti Dobručo z Bolgarijo, in pravi, da je vse to popolno prazna komedija, ki bi rada svetu dokazala, da Bolgarija ne more živeti v miru s sosednimi državami, odkar se pogaja z Rusijo.

Sredeo, 28. avgusta. Preiskava gledé v vasi Dospad pri Janikli provzročena napada se marljivo nadaljuje. Nad 30 oseb so že zaprli.

Carigrad, 28. avgusta. V okolici mesta Sidi-Aich je razsajala včeraj zvečer grozna nevihta. V neki arabski vasi je bilo ubitih 14 oseb in 14 ranjenih.

Berolin, 29. avgusta. Torpedova ladija S 41 se je včeraj potopila v severnem morju; 12 mornarjev je vtonilo.

Amsterdam, 29. avgusta. Na severnem Brabantskem je v mestu Hoogezwure divjal velik požar, ki je vničil 43 hiš.

London, 29. avgusta. Listi poročajo iz Carigrada, da je sultan poslal turškim poslaneštvom v Pariz in Petrograd brzojavke, v katerih se pritožuje nad postopanjem Anglije glede armenskega vprašanja ter prosi v tem oziru pomoči. Odgovor za sultana ni bil posebno ugoden.

Tuji.

27. avgusta.

Pri **Stonu**: Azelac, Pick, Kosehal z Dunaja. — Weinert iz Prage. — Rohrmann iz Grada. — Doria iz Trsta. — Schmidt z Moravskega. — Hielda iz Zadra. — Czišak iz Budimpešte. — Pelzar iz Krakovega. — Lipcowitz iz Monakovega.

Pri **Maliču**: Dörner, Broek, Horovitz z Dunaja. — Matheusche iz Trsta. — Haselsteiner iz Grada. — Peterca iz Dubranca. — Forten iz Linca. — Iltis iz Trutnova. — Köstner iz Gor. Mozolja. — Porjesz iz Budimpešte. — Hable iz Pulja.

Pri **Lloydu**: Kovaš iz Zatišine. — Virant iz Novega Mesta. — Košnik z Dunaja. — Abel, Witte iz Glogau-a. — Pehani iz Topuske. — Penca iz Mokronoga. — Žitnik z Rakca. — Dereani, Zure iz Žužemberka.

Pri **bavarskem dvoru**: Skiber, Haberle iz Kovlerjev. — Steinert iz Lipskega. — Mauser iz Drandula. — Petschaner iz Gotenice. — Kenda iz Kočevja.

Pri **južnem kolodvoru**: Wagerthut iz Cirknega. — Riffer iz Oseka. — Hamater, Jakopp iz Grada.

Pri **avstrijskem caru**: Jeras iz Gorice. — Markun iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
28	9. zvečer	741.5	19.0	sl. jzah.	jasno	
29	7. zjutraj	744.2	13.6	brev.	megla	0.0
	2. popol.	742.8	25.6	sl. vzh.	jasno	
Srednja včerajšnja temperatura 15.9°, za 1.5° nad normalom.						
Danes zjutraj ob 4. uri 2 min. precej močan valovit 2 sekundi trajajoč potres.						

Koverta s firmo vizitnice in trgovske račune priporoča

Katol. tiskarna v Ljubljani.

Št. 2450.

Služba učitelja katoliškega veronauka.

Na desetrzredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji sprazneno je mesto učitelja katoliškega veronauka v X. čin. redn. državnih uradnikov z letno plačo 500 gld. in z letno aktivitetno doklado 100 gld. in s pravico na 6 peteroletnih doklad po 50 gld.

Prošnje za to službo morajo biti postavno kolekovane in se imajo do 1. septembra 1895 pri podpisani c. kr. rudniški direkciji vložiti.

C. kr. rudniška direkcija

v Idriji, dne 15. avgusta 1895.

Dunajska borza.

Dne 29. avgusta.			Dne 28. avgusta.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	100	gld. 85 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 75 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	206	gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	15	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	—	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50
Avstrijska zlata renta 4%	122	30	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	75	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	30	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	70	Salmove srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska zlata renta 4%	122	50	Tisne srečke 4%, 100 gld.	146	75	St. Genois srečke, 40 gld.	72	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	80	Dunavske vravnave srečke 5%	130	75	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1065	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	70	Ljubljanske srečke	22	—
Kreditne delnice, 160 gld.	407	10	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171	20
London vista	120	85	4% kranjsko deželno posojilo	99	25	Akcije Ferdinandove sevl. železn., 1000 gl. st. v.	3550	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	12	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	90	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	551	—
20 mark	11	81	Priporitetne obveznice državne železnice	225	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	—
20 frankov (napoleonor)	9	58 1/2	„ „ južne železnice 3%	172	20	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77	50
Italijanski bankovci	45	70	„ „ dolenskih železnice 4%	99	50	Montanska družba avstr. plan.	97	90
C. kr. cekini	5	71				Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169	—
						Papirnih rubljev 100	129	50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.